

รายงานวิธีปฏิบัติที่ดี BEST PRACTICE

**"แนวทางการจัดการศึกษา
เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ
ด้านความคิดสร้างสรรค์
สู่การสร้างงานสร้างรายได้"**

**นางสาวพรญาณี สนมคำ
ครู กศน.ตำบล**

กศน. เขตสัมพันธวงศ์
สำนักงาน กศน. กรุงเทพมหานคร

คำนำ

วิธีปฏิบัติที่ดี Best Practice เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างงานสร้างรายได้” ใช้หลักการสำคัญ คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ มาเป็นรูปแบบในการพัฒนาทักษะอาชีพ เพื่อใช้ในการจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง ผลจากการจัดการเรียนรู้ที่เกิดขึ้น สามารถพัฒนาความรู้ ความสามารถ และทักษะอาชีพ ส่งผลให้ผู้เรียนได้ใช้ความรู้ความสามารถในการสร้างสรรค์ผลงานที่ต้องใช้ทักษะ จนทำให้เกิดผลงานเป็นที่ประจักษ์

ขอขอบคุณผู้อำนวยการ กศน.เขตพญาไท รักษาการในตำแหน่งผู้อำนวยการ กศน.เขตสัมพันธวงศ์ บุคลากรของ กศน.เขตสัมพันธวงศ์ วิทยาการการศึกษาต่อเนื่องหลักสูตรผลิตภัณฑ์จากผ้ามัดย้อม และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องทุกท่าน ที่ให้ความร่วมมือในการดำเนินงานโครงการศูนย์ฝึกอาชีพเป็นฐานเป็นอย่างดี จนการดำเนินงานประสบความสำเร็จหวังเป็นอย่างยิ่งว่าวิธีปฏิบัติที่ดี Best Practice เรื่อง “แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์สู่การสร้างงานสร้างรายได้” จะเป็นประโยชน์กับหน่วยงานของ สำนักงาน กศน. บุคลากรทางการศึกษาหรือผู้ที่สนใจ ในการนำไปประยุกต์ใช้เพื่อพัฒนาแนวทางการจัดการเรียนรู้ต่อไป

นางสาวพรญาณี สनคำ

ครู กศน.ตำบล

สารบัญ

หน้า

คำนำ	ก
สารบัญ	ข
ชื่อผลงาน	๑
บทสรุป	๑
ความเป็นมาและความสำคัญ	๑
วัตถุประสงค์	๒
เป้าหมาย	๒
ขั้นตอนการดำเนินงาน	๒
กรอบแนวคิดการดำเนินงาน	๔
การดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนา	๕
ผลการดำเนินงาน	๘
บทเรียนที่ได้รับ	๘
ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จ	๘
ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา	๘
ภาคผนวก	๙
คณะผู้จัดทำ	๒๐

ชื่อผลงาน
รายงานวิธีปฏิบัติที่ดี Best Practice

“แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ สู่การสร้างงานสร้างรายได้”

ชื่อผลงาน	แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ สู่การสร้างงานสร้างรายได้
ผู้เสนอผลงาน	นางสาวพรญาณี สनคำ
ตำแหน่ง	ครู กศน.ตำบล
สถานศึกษา	ศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสัมพันธวงศ์
สังกัด	สำนักงานส่งเสริมการศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยกรุงเทพมหานคร

บทสรุป

“แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ สู่การสร้างงานสร้างรายได้” ใช้หลักการสำคัญ คือ การพัฒนาผลิตภัณฑ์กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ มาเป็นรูปแบบในการพัฒนาทักษะอาชีพ โดยเริ่มจากการศึกษาค้นคว้าหาข้อมูล เกี่ยวกับการพัฒนาผลิตภัณฑ์ หลักการและความสำคัญของการพัฒนาผลิตภัณฑ์ อีกทั้งมีการวิเคราะห์ศักยภาพของผู้เรียน เพื่อให้เกิดพัฒนาทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน เพื่อวางแผนการดำเนินการจัดการศึกษาให้เกิดประสิทธิภาพมากที่สุด ภายใต้เทคนิคการบริหารงานแบบคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) ซึ่งดำเนินการอย่างต่อเนื่องภายใต้การส่งเสริมและสนับสนุนจากผู้บริหาร ประกอบกับการมุ่งมั่นทำงานอย่างมีประสิทธิภาพของบุคลากรที่เกี่ยวข้อง

ความเป็นมาและความสำคัญ

สำนักงาน กศน. ได้กำหนดนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้านการสร้างสมรรถนะและทักษะคุณภาพ ข้อ ๒.๔ ยุกระดับผลิตภัณฑ์ สินค้า บริการ จากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ที่เน้น “ส่งเสริมความรู้ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน ตลอดจนเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ช่องทางการจำหน่ายของ กศน. การจัดการศึกษาอาชีพในปัจจุบัน จึงมีความสำคัญมาก เพราะจะเป็นการพัฒนาประชากรของประเทศให้มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการประกอบอาชีพ เป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน และยกระดับการจัดการศึกษาเพื่อเพิ่มศักยภาพ และขีดความสามารถให้กับประชาชนได้มีอาชีพ ที่สามารถสร้างรายได้ที่มั่นคง โดยเน้นการบูรณาการให้สอดคล้องกับศักยภาพด้านต่าง ๆ มุ่งพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ และการมีงานทำอย่างยั่งยืน

ปัจจุบันประชาชนยังคงได้รับผลกระทบทั้งทางสังคมและทางเศรษฐกิจจากการแพร่ระบาดของโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา ๒๐๑๙ (COVID-๑๙) ดังนั้นการจัดการศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างโอกาส การพัฒนาความรู้ ความสามารถ ทักษะในการประกอบอาชีพของบุคคลและกลุ่มบุคคล และเป็นการแก้ปัญหาการว่างงาน ตลอดจนส่งเสริมความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจชุมชน โดยการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มี ๔ ประเภท คือ ๑) การฝึกทักษะอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาด้านอาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการอาชีพ ๒) การเข้าสู่อาชีพ เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้สามารถคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยน เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่อาชีพ ๓) กลุ่มพัฒนาอาชีพ เป็นการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่มที่มีอาชีพประเภทเดียวกันให้สามารถพัฒนาปริมาณและคุณภาพผลผลิตเข้าสู่การจำหน่ายมีรายได้ยิ่งขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้

โดยกระบวนการกลุ่ม และ ๔) การพัฒนาด้วยเทคโนโลยีเป็นการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่ต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอาชีพและศักยภาพของตนเอง

ผู้จัดทำดำเนินการจัดกิจกรรมโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ภายใต้หลักสูตรกลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ที่เกิดจากจินตนาการหรือความคิดดั้งเดิมประกอบกับหลักการในการสร้างผลงานและเพิ่มทักษะอาชีพที่เหมาะสมกับความสามารถ ความถนัด และความสนใจของผู้เรียน สามารถนำความรู้ไปใช้ประกอบอาชีพ เพื่อเป็นการสร้างงานสร้างอาชีพให้ประชาชนที่ว่างงาน หรือที่มีอาชีพอยู่แล้วและต้องการต่อยอดอาชีพเดิม หรือประชาชนที่ได้รับผลกระทบทางด้านเศรษฐกิจ สามารถลดรายจ่าย มีรายได้เพิ่มขึ้น และอยู่ในสังคมอย่างมีความสุขมากยิ่งขึ้น

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อศึกษาและออกแบบการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์
๒. เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ให้กับผู้เรียน

เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ผู้เรียนกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร จำนวน ๑๒ คน

เชิงคุณภาพ

ผู้เรียนกลุ่มอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ของศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยแขวงจักรวรรดิ เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร สามารถพัฒนาทักษะอาชีพได้อย่างมีประสิทธิภาพ

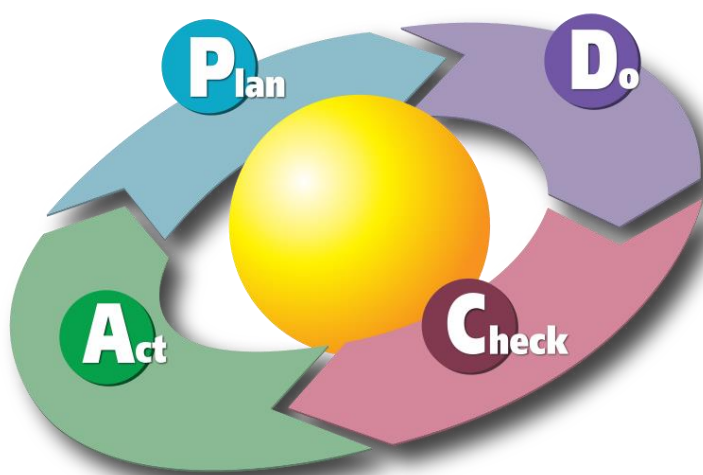
ขั้นตอนการดำเนินงาน

“แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ สู่การสร้างงานสร้างรายได้” ใช้เทคนิคการบริหารงานแบบคุณภาพ PDCA (Deming Cycle) ซึ่งเป็นแนวคิดในการพัฒนางานหรือพัฒนาองค์กรให้เกิดประสิทธิภาพในการดำเนินงาน เน้นให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีระบบ โดยมีเป้าหมายให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง ซึ่งแบ่งขั้นตอนการทำงานออกเป็น ๔ ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ ๑ การวางแผน ขั้นตอนที่ ๒ การปฏิบัติตามแผน ขั้นตอนที่ ๓ การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน ขั้นตอนที่ ๔ ขั้นตอนการปรับปรุงการดำเนินการอย่างเหมาะสม มีรายละเอียด ดังนี้

ขั้นตอน/กระบวนการ	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
P (Plan) การวางแผน	- การมีส่วนร่วมในการวางแผน - การพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์ - การพัฒนาทักษะอาชีพของผู้เรียนตามความถนัด ความสามารถ	- กำหนดการประชุมคณะทำงาน - ศึกษาหลักทางวิชาการที่เกี่ยวข้องจากหนังสือและตำราอิเล็กทรอนิกส์ - วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล - ศึกษาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่องกลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ - วางแผนการจัดการเรียนรู้ตามตารางการเรียนการสอน

ขั้นตอน/กระบวนการ	แนวคิดที่เกี่ยวข้อง	กิจกรรมที่ปฏิบัติ
D (Do) การปฏิบัติ	- กำหนดแผนการดำเนินงาน - ออกแบบแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรอาชีพ - ออกแบบการจัดโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านความคิดสร้างสรรค์	- จัดทำตารางการจัดการเรียนรู้ - จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตรอาชีพ - จัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านความคิดสร้างสรรค์
C (Check) การตรวจสอบ ผลการปฏิบัติงาน	- ตรวจสอบ วัดผลและประเมินผล โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม	- ครู กศน.ตำบล และวิทยากรร่วมกัน จัดทำแบบทดสอบและแบบประเมินชิ้นงาน - ประเมินผล และวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรมโครงการ - ตรวจสอบประสิทธิภาพของการจัดการเรียนรู้ - สรุปและรายงานผลการดำเนินงานโครงการ
A (Action) การปรับปรุง การดำเนินการ อย่างเหมาะสม	- การวิเคราะห์ปัญหา / อุปสรรค วิธีการแก้ไข โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วม	- นำผลการประเมินมาวิเคราะห์ร่วมกัน ตามหลักการมีส่วนร่วม เพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูล ในการวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น - อภิปรายผลและถอดบทเรียนร่วมกับผู้เรียน

ตารางแสดงการดำเนินงานตามวงจรคุณภาพ PDCA

“แนวทางการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านความคิดสร้างสรรค์ สู่การสร้างงานสร้างรายได้”

P

ศึกษาสภาพทั่วไปและหลักการที่เกี่ยวข้อง

- ประชุมคณะกรรมการดำเนินงานโครงการ
- ศึกษานโยบาย จุดเน้นการดำเนินงานของ สำนักงาน กศน. และหลักวิชาการที่เกี่ยวข้อง
- ประสานติดต่อหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อขอความร่วมมือและวางแผนการจัดกิจกรรม

D

กำหนดแผนการดำเนินงานและการปฏิบัติ

- ออกแบบการจัดกิจกรรมที่สอดคล้องกับหลักสูตรกลุ่มอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์
- จัดทำโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ความคิดสร้างสรรค์
- ปฏิบัติกิจกรรม/โครงการตามแผนที่วางไว้

C

การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน

- ผู้ดำเนินการโครงการร่วมกันตรวจสอบ ประเมินผลและวิเคราะห์ผลการจัดกิจกรรม/โครงการ
- สรุปและรายงานผลการจัดกิจกรรม/โครงการ

A

การปรับปรุงการดำเนินงานอย่างเหมาะสม

- นำผลการประเมินผลมาวิเคราะห์ร่วมกัน ตามหลักการมีส่วนร่วมเพื่อที่จะได้นำไปเป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาให้ดียิ่งขึ้น

การดำเนินการตามขั้นตอนการพัฒนา

๑. ขั้นวางแผน (Plan)

๑.๑ กำหนดการประชุมคณะทำงาน กศน.เขตสัมพันธวงศ์ วิทยากร และเครือข่าย

๑.๒ ศึกษาข้อมูล หลักการของการพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ มี ๔ ประเภท คือ ๑) การฝึกทักษะอาชีพ เป็นการจัดการศึกษาด้านอาชีพหลักสูตรระยะสั้น เพื่อสนองความต้องการของผู้เรียนให้มีความรู้และทักษะพื้นฐานในการอาชีพ ๒) การเข้าสู่อาชีพ เป็นการพัฒนากลุ่มเป้าหมายให้สามารถคิด วิเคราะห์ แลกเปลี่ยน เรียนรู้และพัฒนาตนเองเพื่อเข้าสู่อาชีพ ๓) กลุ่มพัฒนาอาชีพ เป็นการส่งเสริมความรู้และประสบการณ์แก่กลุ่มที่มีอาชีพประเภทเดียวกันให้สามารถพัฒนาปริมาณและคุณภาพผลผลิตเข้าสู่การจำหน่ายมีรายได้ยิ่งขึ้น เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้โดยกระบวนการกลุ่ม และ ๔) การพัฒนาด้วยเทคโนโลยีเป็นการให้ความรู้แก่กลุ่มเป้าหมายเฉพาะที่ต้องการนำเทคโนโลยีมาใช้ในการพัฒนาอาชีพและศักยภาพของตนเอง ในการพัฒนากระบวนการผลิต กระบวนการตลาด การประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาและนวัตกรรม จำเป็นที่ผู้ประกอบการอาชีพต้องศึกษาข้อมูลจากแหล่งเรียนรู้เฉพาะเพื่อเป็นการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการพัฒนาอาชีพ จำเป็นต้องรู้จักเลือกใช้แหล่งที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ แหล่งเงินทุน แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร แหล่งงาน ตลาดปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง สามารถนำมาปรับใช้ได้อย่างหลากหลาย สำหรับการประกอบอาชีพจำเป็นต้องมีการศึกษา วิเคราะห์ ให้เป็นไปตามปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผู้ประกอบการอาชีพจำเป็นต้องพัฒนาตนเองให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ใฝ่หาประสบการณ์ เพื่อความสำเร็จในงานอาชีพ ซึ่งก่อนที่จะฝึกทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพจะต้องวางแผนการฝึกว่าจะฝึกอย่างไร ที่ไหน เมื่อไร วิเคราะห์ทักษะที่จำเป็นและต้องฝึกอย่างถี่ถ้วน ให้ครอบคลุมทักษะที่ต้องการฝึกและมองเป็นภาพรวมของการพัฒนาอาชีพทั้งระบบ และสามารถวางแผนในการเลือกสถานที่ฝึกและวิธีการฝึกได้ เมื่อได้มีแผนการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาอาชีพแล้ว ต้องดำเนินการฝึกทักษะอาชีพตามแผนที่กำหนดไว้ ควรมีการบันทึกองค์ความรู้เก็บไว้ศึกษา และเมื่อปฏิบัติเสร็จแล้วต้องได้ความรู้เพิ่มขึ้น

๑.๓ วิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล

ผู้เรียนอาชีพของ กศน. มีความแตกต่างหลากหลาย แนวคิดในการวิเคราะห์ผู้เรียน การจัดการเรียนรู้ให้ประสบความสำเร็จและให้มีอาชีพ ผู้เรียนควรมีความพร้อมที่ดีในทุก ๆ ด้าน ดังนั้น ก่อนจะเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้ ควรมีการศึกษาวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคลเกี่ยวกับ

- ความพร้อมด้านความรู้ ความสามารถ ประสบการณ์
- ความพร้อมด้านสติปัญญา
- ความพร้อมด้านร่างกาย
- ความพร้อมด้านสังคม

การวิเคราะห์ผู้เรียน ของ กศน.แขวงจักรวรรดิ มีการวิเคราะห์ผู้เรียนเพื่อแยกแยะหาความแตกต่างระหว่างบุคคลในเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

- ความรู้ ความสามารถและประสบการณ์
- ความรู้พื้นฐานของการตัดเย็บ
- ความสามารถในการแก้ปัญหา
- ความสนใจและสมาธิในการเรียนรู้
- ความพร้อมด้านสติปัญญา
- ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความมีเหตุผล
- การแสดงออก
- การควบคุมอารมณ์
- ความมุ่งมั่น ขยันหมั่นเพียร อดทน ความรับผิดชอบ
- ด้านสุขภาพร่างกายสมบูรณ์

ก่อนจะเริ่มดำเนินการจัดการเรียนรู้หลักสูตรอาชีพ ผู้จัดโครงการและวิทยากรควรศึกษาวิเคราะห์ ผู้เรียนให้รู้ถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลในแต่ละด้าน หากพบผู้เรียนคนใดมีข้อบกพร่องด้านใดควรปรับปรุงแก้ไขให้มีความพร้อมที่ดีขึ้นก่อน

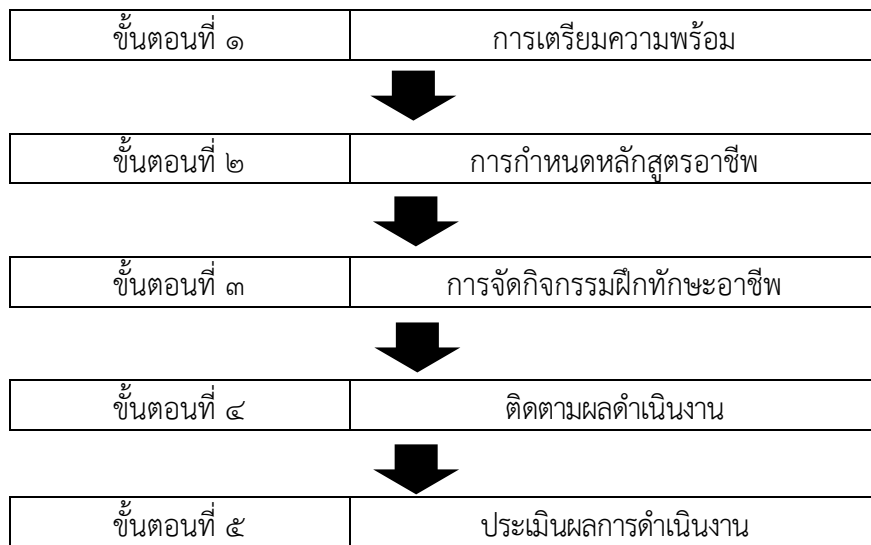
การเตรียมความพร้อม หรือการแก้ไขข้อบกพร่องสำหรับผู้เรียนที่ยังขาดความพร้อมในด้านใด ๆ ควรใช้กิจกรรมหลาย ๆ แบบ หรือใช้เทคนิควิธีการที่เหมาะสมจนผู้เรียนมีความพร้อมดีขึ้น ซึ่ง กศน.แขวงจันทวรรดิ ใช้วิธีการศึกษาข้อมูลเพื่อรู้จักเลือกใช้แหล่งที่เอื้อต่อการพัฒนาอาชีพ ได้แก่ แหล่งเรียนรู้ แหล่งเงินทุน แหล่งวัสดุ อุปกรณ์ เครื่องจักร แหล่งงาน เพื่อให้สามารถนำมาปรับใช้ได้อย่างหลากหลายและเป็นการเพิ่มความพร้อมให้กับผู้เรียน

๑.๔ ศึกษาหลักสูตรการศึกษาต่อเนื่อง กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

มีการวิเคราะห์เนื้อหาในหลักสูตร เพื่อออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้

๑.๕ วางแผนการจัดการเรียนรู้

มีการกำหนดการออกแบบการจัดการเรียนรู้ ดังนี้

๒. ขั้นการปฏิบัติ (Do)

๒.๑ จัดทำแผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์

ผู้จัดกิจกรรมร่วมกับวิทยากรการศึกษาต่อเนื่องหลักสูตรอาชีพ ออกแบบกิจกรรมและจัดทำแผน การจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับหลักสูตร

๒.๒ ดำเนินการโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน กลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์ หลักสูตรผลิตภัณฑ์จาก ผ้ามัดย้อม จำนวน ๓๑ ชั่วโมง ให้กับผู้เรียนอาชีพ

ลักษณะของกิจกรรมการพัฒนาทักษะอาชีพของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน เป็นโครงการที่จัดขึ้น โดยเน้นการปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี ใช้เวลาตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงสิ้นสุดโครงการตามโครงการที่กำหนด

๓. ขั้นตรวจสอบ (Check)

การประเมินโครงการเป็นขั้นตอนหนึ่งที่สำคัญที่จะสะท้อนให้เห็นถึงความสำเร็จของการจัดกิจกรรมฝึกทักษะอาชีพในแต่ละขั้นตอน ตั้งแต่ก่อนฝึกทักษะอาชีพจนถึงเสร็จสิ้นการฝึกทักษะอาชีพ ซึ่งเป็นการประเมินอย่างต่อเนื่องด้วยวิธีการและเครื่องมือที่หลากหลาย เน้นการประเมินตามสภาพจริง (Authentic Assessment) ทั้งความรู้ กระบวนการ พฤติกรรมของผู้เรียน ผลงาน และข้อค้นพบที่ผู้เรียนได้จากการพัฒนาทักษะอาชีพ การประเมินเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้จัดกิจกรรมโครงการหรือวิทยากร ซึ่งมีขั้นตอนการประเมินดังนี้

กรอบการประเมิน	วิธีการประเมิน	เกณฑ์การประเมิน
1. ความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาสาระ	- ทดสอบความรู้ความเข้าใจ - สอบถามความรู้ความเข้าใจ	- คะแนนเต็ม ๒๐ คะแนน - ต้องได้ ๑๒ คะแนนขึ้นไปจึงจะถือว่าผ่าน
2. ทักษะการปฏิบัติ	- สังเกตการปฏิบัติในระหว่างการเรียนรู้การจัดกิจกรรม - ประเมินโดยให้สาธิต/แสดงขั้นตอนวิธีการปฏิบัติ - กรณีไม่มีการปฏิบัติจัดทำผลงานให้ประเมินจากกระบวนการมีส่วนร่วม (ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหา	- ปฏิบัติได้ถูกต้องตามขั้นตอน คล่องแคล่ว รวดเร็ว ไม่มีข้อผิดพลาด/ปัญหา หากมีปัญหาสามารถแก้ไขได้อย่างรวดเร็ว
3. คุณภาพของผลงาน ผลการปฏิบัติ	- สังเกต/ตรวจสอบผลงาน/ผลการปฏิบัติว่าเป็นไปตามเกณฑ์ที่กำหนดหรือไม่	- ความถูกต้อง/ความสมบูรณ์ - ความแข็งแรงคงทน/ความสวยงาม ประณีต - ความประหยัด - ความเหมาะสมกับกลุ่มเป้าหมาย สภาพพื้นที่ ฯลฯ

๔. ขั้นปรับปรุงและพัฒนา (Action)

สะท้อนผลการดำเนินงาน และผลของการพัฒนาที่เกิดขึ้น ทั้งจากการรายงานสรุปผลการประเมินโครงการ การประเมินความพึงพอใจและการสะท้อนโดยการมีส่วนร่วม จากคณะทำงาน

ผลการดำเนินงาน

ผลที่เกิดกับบุคลากร

๑. บุคลากรมีการพัฒนาความรู้ความสามารถในการจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์

๒. บุคลากรมีความสามารถในการพัฒนาแผนการจัดการเรียนรู้

ผลที่เกิดกับผู้เรียน

๑. ผู้เรียนมีทักษะอาชีพด้านความคิดสร้างสรรค์เพิ่มขึ้น

๒. ผู้เรียนมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์ได้อย่างคุณภาพ

๓. ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจเนื้อหาด้านอาชีพ

๔. ผู้เรียนสามารถผลิตชิ้นงานเองได้

ผลที่เกิดกับสถานศึกษา

สถานศึกษาได้แนวทางการพัฒนาการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาทักษะอาชีพ ด้านกลุ่มอาชีพความคิดสร้างสรรค์

บทเรียนที่ได้รับ

๑. การวิเคราะห์ผู้เรียนรายบุคคล จะทำให้สามารถจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับผู้เรียนได้

๒. การทำงานเป็นทีมของบุคลากรในหน่วยงาน เป็นสิ่งสำคัญในการดำเนินงาน

๓. การพัฒนาทักษะอาชีพ ต้องมีการดำเนินงานอย่างต่อเนื่อง

ปัจจัยที่ส่งผลความสำเร็จ

๑. ผู้บริหารและบุคลากรที่รับผิดชอบ มีการวางแผนการดำเนินงานเชิงกลยุทธ์ ทำให้มีกิจกรรมและโครงการที่สอดคล้องกับนโยบาย เหมาะสมกับบริบทของสถานศึกษาและผู้รับบริการ

๒. มีบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถในด้านการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

๓. การศึกษาหลักทฤษฎีและแนวคิดที่ถูกต้องทำให้กิจกรรมการดำเนินงานสามารถตอบโจทย์ผู้ให้บริการและสามารถดำเนินงานตามแนวทางการพัฒนาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนา

➤ ข้อเสนอแนะต่อสถานศึกษา

สถานศึกษาควรจัดหาหรือพัฒนาหลักสูตรอาชีพที่มีความทันสมัย มีคุณภาพ และตอบสนองต่อความต้องการของผู้เรียน

➤ ข้อเสนอแนะต่อ สำนักงาน กศน.จังหวัด

สำนักงาน กศน.จังหวัด ควรจัดบุคลากรร่วมวางแผนเชิงกลยุทธ์ร่วมกับสถานศึกษา

➤ ข้อเสนอแนะต่อ สำนักงาน กศน.

จัดสรรงบประมาณให้มากขึ้นสำหรับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาอาชีพ

การเผยแพร่และการขยายผล

๑. เผยแพร่เป็นเอกสารทางวิชาการให้กับสถานศึกษา

๒. เผยแพร่ผลงานผ่าน website

๓. เผยแพร่ผลงานผ่าน facebook

ภาคผนวก

แบบรายงานผลการดำเนินโครงการ
ตามแผนปฏิบัติการ กศน.แขวงจ้าวรรดิ ประจำปีงบประมาณ 2565

๑. ชื่อโครงการ

โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป)
หลักสูตรผลิตภัณฑจากผ้ามัดย้อม จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

๒. ความสอดคล้องกับนโยบาย

สอดคล้องกับแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายและจุดเน้นการดำเนินงานสำนักงาน กศน. ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๕ ด้านการสร้างสรรค์และทักษะคุณภาพ ข้อ ๒.๔ ยุกระดับผลิตภัณฑ สินค้า บริการจากโครงการศูนย์ฝึกอาชีพ ที่เน้น “ส่งเสริมความรู้ สร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดี” ที่มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของตลาด ต่อยอดภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่ม พัฒนาสู่วิสาหกิจชุมชน ตลอดจนเพิ่มช่องทางประชาสัมพันธ์ ช่องทางการจำหน่าย

๓. ผู้รับผิดชอบโครงการ

นางสาวพรญาณี สนมคำ ครู กศน.ตำบล/แขวงจ้าวรรดิ

๔. วัตถุประสงค์

- ๔.๑ เพื่อให้ผู้เรียนมีความรู้และทักษะอาชีพหลักสูตรระยะสั้น
- ๔.๒ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปประยุกต์ใช้ในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้
- ๔.๓ เพื่อให้ผู้เรียนนำความรู้ไปต่อยอดอาชีพและสร้างรายได้เพิ่ม

๕. เป้าหมาย

เชิงปริมาณ

ประชาชนที่มีบัตรสวัสดิการของรัฐ และคนที่ประสบปัญหาการจ้างงาน และประชาชนทั่วไป จำนวน ๑๑ คน

เชิงคุณภาพ

ผู้เรียนที่เรียนตามหลักสูตรระยะสั้น มีความรู้ ทักษะตรงตามหลักสูตรและสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ หรือต่อยอดอาชีพ สร้างรายได้เพิ่ม หรือลดรายจ่ายได้

๖. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้เรียนการศึกษาต่อเนื่อง มีทักษะตรงตามหลักสูตรสามารถนำความรู้ไปใช้ในการประกอบอาชีพ รู้วิธีการบริหารจัดการและการตลาด สามารถต่อยอดอาชีพเดิมหรืออาชีพใหม่ ทำให้มีรายได้เพิ่ม

๗. การดำเนินงานโครงการ

การดำเนินงานของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ชั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป) หลักสูตรผลิตภัณฑจากผ้ามัดย้อม จำนวน ๓๑ ชั่วโมง ดำเนินตามแผนการจัดศึกษาต่อเนื่อง ดังนี้

ว/ด/ป	เวลา	เนื้อหา	วิธีการและกิจกรรม
๒๗ มิถุนายน ๒๕๖๕	๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐	ช่องทางและการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ ๑. ความสำคัญในการประกอบอาชีพ ๒. ความเป็นไปได้ในการประกอบอาชีพ - การลงทุน - การตลาด - กระบวนการผลิต - ความรู้ ความสามารถ ๓. การตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพ - ความพร้อม - ความต้องการของตลาด - ความรู้ทักษะและเทคนิคต่างๆ ทฤษฎี จำนวน ๓ ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง	๑. วิทยากรบรรยายให้ความรู้ประกอบกับให้ผู้เรียนศึกษาจากใบความรู้เรื่องการมดัย้อม ๒. ศึกษาความเป็นไปได้และการตัดสินใจเลือกประกอบอาชีพมดัย้อม ๓. วิทยากรกับผู้เรียนร่วมกันวิเคราะห์รูปแบบที่สอดคล้องกับความต้องการของลูกค้า ๔. ผู้เรียนตัดสินใจเลือกรูปแบบที่ต้องการตามความพร้อมและศักยภาพของตนเอง
๒๘ มิถุนายน ๒๕๖๕	๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐	ทักษะอาชีพ ๑. วัสดุและอุปกรณ์ในการทำผ้ามดัย้อม ๒. ขั้นตอนการทำผ้ามดัย้อม - การเตรียมผ้าและการเตรียมสี - การย้อมผ้าและการซักล้าง ทฤษฎีจำนวน ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน ๔ ชั่วโมง	๑. วิทยากรบรรยายถึงคุณลักษณะ คุณสมบัติ และวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิด พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างของวัสดุอุปกรณ์ชิ้นนั้นๆ ๒. วิทยากรบรรยายถึงวัสดุที่ต้องใช้การหาแหล่งวัสดุที่ต้องใช้และการเตรียมวัสดุ ๓. วิทยากรสาธิตพร้อมทั้งให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติติดตามลำดับขั้นตอนการทำผ้ามดัย้อม
๒๙ มิถุนายน ๒๕๖๕ - ๑ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๙.๐๐ - ๑๕.๐๐	ทักษะอาชีพ(ต่อ) ๑. ความปลอดภัยในการทำงาน ๒. ความรู้พื้นฐานเกี่ยวกับวัสดุอุปกรณ์ ๓. ความรู้ทั่วไปเกี่ยวกับการตัดเย็บ ๔. การออกแบบและการวางแผนลายผ้ามดัย้อม ๕. ขั้นตอนการทำกระเป๋จากผ้ามดัย้อม ทฤษฎีจำนวน ๖ ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน ๙ ชั่วโมง	๑. วิทยากรให้ความรู้พื้นฐานความรู้เบื้องต้นในการตัดเย็บ ดังนี้ - ความปลอดภัยในการทำงาน - พื้นฐานการเย็บและอุปกรณ์ที่จำเป็น ๒. วิทยากรให้ความรู้การออกแบบและการวางแผนลายผ้ามดัย้อม ๓. วิทยากรบรรยายถึงคุณลักษณะ คุณสมบัติ และวิธีการใช้วัสดุอุปกรณ์แต่ละชนิด พร้อมทั้งแสดงตัวอย่างของวัสดุอุปกรณ์ชิ้นนั้นๆ ๔. วิทยากรบรรยายถึงวัสดุที่ต้องใช้การหาแหล่งวัสดุที่ต้องใช้และการเตรียมวัสดุ ๕. วิทยากรสาธิตพร้อมทั้งให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติติดตามลำดับขั้นตอนการทำกระเป๋จากผ้ามดัย้อม
๔ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐	ขั้นตอนการทำกระเป๋จากผ้ามดัย้อม (ต่อ) ทฤษฎีจำนวน ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง	วิทยากรสาธิตพร้อมทั้งให้ผู้เรียนฝึกปฏิบัติติดตามลำดับขั้นตอนการทำกระเป๋จากผ้ามดัย้อม

ว/ด/ป	เวลา	เนื้อหา	วิธีการและกิจกรรม
๕ กรกฎาคม ๒๕๖๕	๐๙.๐๐ - ๑๒.๐๐	การบริหารจัดการอาชีพ ๑. การบริหารจัดการในการประกอบอาชีพ - การใช้ความคิดสร้างสรรค์ในการออกแบบผลิตภัณฑ์ - การลดต้นทุน ๒. การจัดการตลาดในการประกอบอาชีพ - การประชาสัมพันธ์ - การส่งเสริมการขาย - การกระจายสินค้าไปสู่ผู้บริโภค ทฤษฎี จำนวน ๑ ชั่วโมง ปฏิบัติ จำนวน ๒ ชั่วโมง	๑. วิทยากรให้ความรู้และผู้เรียนฝึกคำนวณต้นทุน ๒. ผู้เรียนวางแผนการผลิต ๓. วิทยากรและผู้เรียนร่วมกันกำหนดคุณภาพและมาตรฐานของชิ้นงาน ด้านความสวยงาม ความคงทนแข็งแรง ๔. วิทยากรให้ความรู้เกี่ยวกับโฆษณาประชาสัมพันธ์ ๕. วิทยากรให้ความรู้เรื่องการทำบัญชีและผู้เรียนฝึกปฏิบัติ - การคิดต้นทุน/กำไร - บัญชีรายรับ-รายจ่าย

๘. ผลการดำเนินงาน

๘.๑ ผลที่ได้จากการดำเนินงาน

๑) ผลการดำเนินโครงการในเชิงปริมาณ

มีผู้เข้าร่วมโครงการ จำนวน ๑๒ คน จากเป้าหมาย ๑๑ คน ซึ่งเกินกว่าค่าเป้าหมายที่กำหนด

๒) ผลการดำเนินโครงการในเชิงคุณภาพ

ผู้เรียนมีความรู้และทักษะตรงตามหลักสูตร ร้อยละ ๘๐ ขึ้นไป

๘.๒ ผลการใช้จ่ายงบประมาณ

โครงการนี้ใช้งบประมาณปี ๒๕๖๕ แผนงาน: ยุทธศาสตร์เพื่อสนับสนุนด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ โครงการขับเคลื่อนการพัฒนาการศึกษาที่ยั่งยืน กิจกรรมส่งเสริมศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ค่าใช้จ่ายโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน งบรายจ่ายอื่น รหัสงบประมาณ ๒๐๐๐๒๓๕๐๐๕๒๐๐๕๐๐๐๒๓ กิจกรรมหลัก ๒๐๐๐๒๐๐๐๕๖ แหล่งของเงิน ๖๕๑๑๕๐๐ จำนวน ๙,๐๐๐ บาท (เก้าพันบาทถ้วน) โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ค่าวิทยากร ๑ คน x ๓๑ ชม. x ๒๐๐ บาท	= ๖,๒๐๐.-บาท
- ค่าวัสดุฝึกอาชีพ	= ๒,๘๐๐.-บาท

๙. ผลสำเร็จของโครงการ

๙.๑ ผลสำเร็จตามตัวชี้วัดความสำเร็จ

ผลผลิต (Out Put)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ร้อยละของผลสำเร็จ	
	เป้าหมาย	ผลการดำเนิน
ผู้เรียนมีความรู้ มีทักษะผ่านเกณฑ์การประเมินตามหลักสูตรระยะสั้น	๘๐	๑๐๐

ผลลัพธ์ (Out Come)

ตัวชี้วัดความสำเร็จ	ร้อยละของผลสำเร็จ	
	เป้าหมาย	ผลการดำเนิน
ผู้เรียนนำความรู้หรือทักษะที่ได้รับไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน	๘๐	๑๐๐

๙.๒ สรุปผลสำเร็จของโครงการ

ผลสำเร็จของโครงการโดยรวม คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐
ระดับความพึงพอใจของผู้เข้าร่วมโครงการโดยรวม มีค่าเฉลี่ย ๔.๙๕
อยู่ในระดับ มากที่สุด

เกณฑ์การสรุปผลค่าเฉลี่ยของระดับความพึงพอใจ
ค่าเฉลี่ย ๔.๕๐ - ๕.๐๐ แสดงว่า มีความพึงพอใจมากที่สุด
ค่าเฉลี่ย ๓.๕๐ - ๔.๔๙ แสดงว่า มีความพึงพอใจมาก
ค่าเฉลี่ย ๒.๕๐ - ๓.๔๙ แสดงว่า มีความพึงพอใจปานกลาง
ค่าเฉลี่ย ๑.๕๐ - ๒.๔๙ แสดงว่า มีความพึงพอใจน้อย
ค่าเฉลี่ย ๐.๐๐ - ๑.๔๙ แสดงว่า มีความพึงพอใจน้อยที่สุด

๑๐. สรุปในภาพรวม

จากการดำเนินงานของโครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน ชั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป) หลักสูตรผลิตภัณฑจากผ้ามัดย้อม มีข้อค้นพบในการดำเนินงาน ดังนี้

๑๐.๑ จุดเด่นของโครงการ

เป็นโครงการที่เน้นการฝึกปฏิบัติควบคู่กับทฤษฎี ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะทางอาชีพ สามารถนำความรู้และทักษะไปพัฒนาหรือต่อยอด ปรับใช้ในชีวิตประจำวันได้จุดควรพัฒนาของโครงการ

๑๐.๒ จุดด้อยของโครงการ

เนื้อหาในการจัดการเรียนรู้ไม่หลากหลายและทันสมัย

๑๐.๓ ข้อเสนอแนะเพื่อการพัฒนาโครงการ

ควรพัฒนาด้านเนื้อหาหลากหลายและทันสมัยมากขึ้น

ประมวลภาพการดำเนินงาน
โครงการศูนย์ฝึกอาชีพชุมชน รูปแบบชั้นเรียนวิชาชีพ (๓๑ ชั่วโมงขึ้นไป)
หลักสูตรผลิตภัณฑ์จากผ้ามัดย้อม จำนวน ๓๑ ชั่วโมง

คณะผู้จัดทำ

ที่ปรึกษา

1. นางสุพรรณ นาคปานเอี่ยม
2. นางสาวมุกดา แข็งแรง

ผู้อำนวยการ สำนักงาน กศน.กทม.

ผู้อำนวยการ กศน.เขตพญาไท รักษาการในตำแหน่ง

ผู้อำนวยการ กศน.เขตสัมพันธวงศ์

ผู้จัดทำ

นางสาวพรญาณี สनคำ

ครู กศน.ตำบล

ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยเขตสัมพันธวงศ์
785 ถนนเจริญกรุง แขวงตลาดน้อย เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพมหานคร

02 233 7521

กศน.เขตสัมพันธวงศ์ กรุงเทพฯ